

แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย
**Approaches for Private School Administration According to the
Concept of Innovator for Early Childhood**

พิชญนันท์ วงษ์เนียม,
วรารณ ไทยมา และ ภัทราวดี มากมี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
**Pitchayanan Vongneam,
Waraporn Thaima and Pattrawadee Makmee**
Sripatum University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pitchayanan.icexy@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยตามมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) พัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย และ 3) ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 88 คน และครูปฐมวัย จำนวน 176 คน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย โดยนำผลการวิจัยจากระยะที่ 1 มากำหนดแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน และระยะที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย โดยการสนทนากลุ่มและตอบแบบประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ 12 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย 11 องค์ประกอบย่อย 2) แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 24 แนวทาง ด้านการบริหารบุคลากร ประกอบด้วย 7 แนวทาง ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 8 แนวทาง และด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 5 แนวทาง และ 3) ผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

* วันที่รับบทความ : 29 กรกฎาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 29 กันยายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 กันยายน 2567

Received: July 29 2024; Revised: September 29 2024; Accepted: September 30 2024

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร; ความเป็นนวัตกรรม; เด็กปฐมวัย

Abstract

This research aims to: 1) analyze the components of early childhood innovators from the perspective of stakeholders, 2) develop guidelines for the management of private schools based on the concept of early childhood innovators, and 3) evaluate the management guidelines of private schools according to the early childhood innovators concept. The research was conducted in three phases: Phase 1 involved a confirmatory factor analysis of the early childhood innovators model using empirical data, with data collected from 88 school administrators and 176 early childhood teachers using questionnaires. Phase 2 involved developing management guidelines for private schools based on the early childhood innovators concept by using results from Phase 1 to create interview

guides, with data collected from 14 experts through interviews. Phase 3 involved evaluating the management guidelines for private schools based on the early childhood innovators concept through focus group discussions and assessments, with data collected from 12 experts.

The research findings indicated that: 1) the confirmatory factor analysis of the early childhood innovators model for private schools was consistent with empirical data, consisting of three main components and eleven sub-components; 2) the management guidelines for private schools based on the early childhood innovators concept comprised four areas: academic management (24 guidelines), personnel management (7 guidelines), budget management (8 guidelines), and general management (5 guidelines); and 3) the evaluation results showed that the guidelines' accuracy, appropriateness, feasibility, and usefulness were rated at the highest level in all aspects.

Keywords: Administration Approaches; Innovator; Early Childhood

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม เนื่องจากการศึกษาจะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เพื่อให้คนเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาสังคมต่อไป ซึ่งในปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้การศึกษาของไทยถึงเวลาต้องปรับเปลี่ยนอีกครั้ง เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตได้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อดุลย์ วังศรีคุณ, 2557) ทั้งนี้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และได้กำหนดเป้าหมายด้านผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

แนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เข้าประสงค์ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาถูกเพิ่มเติมในส่วนของทักษะการคิดที่ซับซ้อนทั้งคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และมีทักษะสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสื่อสารระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการสร้างนวัตกรรมทั้งในรูปแบบสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการ รวมถึงตระหนักในคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลโลกที่ดีต่อสังคม ประกอบกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนให้มีความเป็นดิจิทัลเพื่อสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ นวัตกรรมจึงถูกสร้างและเผยแพร่สู่สังคมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมหรือเป็นนวัตกรรมจึงถือเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และเป็นทักษะสำคัญสำหรับการศึกษาในอนาคต โดยการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะมุ่งพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างตรงประเด็น เพื่อให้พร้อมสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือการพัฒนาทักษะระดับสูงเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพโดยหนึ่งในทักษะสำคัญเหล่านั้น คือ การสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Baker, 2014)

นวัตกรรมเป็นการสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ที่นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ทั้งในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ กระบวนการหรือบริการ รวมถึงการทำให้คนยอมรับสามารถนำออกสู่ตลาดเพิ่มมูลค่าหรือคุณภาพของกระบวนการหรือบริการนั้น ๆ นอกจากนี้นวัตกรรมยังเป็นการสร้างเทคโนโลยีใหม่ ๆ นำเสนอแนวคิดนอกกรอบที่สามารถสร้างคุณค่าที่แตกต่างในสังคม จุดเริ่มต้นของนวัตกรรมเกิดจากการคิดนวัตกรรม การส่งเสริมให้บุคคลคิดนวัตกรรมได้นั้นประกอบไปด้วยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากการคิดนวัตกรรมถือเป็นทักษะสำคัญจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝนจนพฤติกรรมฝังลึกกลายเป็นทักษะ (Nelson, 2012)

นวัตกรรมเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามหาสิ่งใหม่หรือสิ่งที่แตกต่างจากเดิมเสมอ มีความสงสัยใคร่รู้ต่อสิ่งรอบตัว มีความสามารถในการคิด มีองค์ความรู้อย่างกว้างขวาง มีความคิดสร้างสรรค์ มีการเปิดกว้างทางความคิด มีความคิดเชื่อมโยง มีการสร้างเครือข่ายเพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนและทำให้มีมุมมองที่แตกต่าง สามารถทำงานเป็นทีม มีความกล้าเสี่ยง มีความมั่นใจในการตัดสินใจ มีความยืดหยุ่น มองโลกในแง่ดี และมีลักษณะของนักวิทยาศาสตร์ (Day, 2016) นวัตกรรมจึงเป็นสมรรถนะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถสร้างผลผลิตใหม่หรือประยุกต์ใช้สิ่งที่มียูให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดในระดับองค์การและในระดับประเทศ ฉะนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้คิดเชิงนวัตกรรมและต่อยอดสู่การเป็นนวัตกรรม

ด้วยเหตุนี้มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 จึงที่มีข้อกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ (Desired Outcomes of Education: DOE Thailand) โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน คือ อารงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เรียนรู้ (Learner person) เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active citizen) เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation co-creator) พัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและ

สังคม รวมทั้งผู้เรียนมีสมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ดังนั้นการศึกษาจำเป็นต้องปรับระบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยนวัตกรรม โดยเน้นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ และเตรียมกำลังคนให้พร้อมเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการพัฒนาขีดความสามารถของเด็กและเยาวชนให้มีสมรรถนะนวัตกรรมจึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนในยุคปัจจุบัน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2563)

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญต่อการสร้างสมรรถนะนวัตกรรมให้กับผู้เรียน โดยได้กำหนดให้มีพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อให้การพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้ร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2563)

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนของชาติย่อมต้องตระหนักถึงการพัฒนาแนวทางและระบบโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ธัญพร มณีฉาย, ขวณชม ชินะดังกูร และกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, 2565) การหาแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนเอกชนจึงเป็นแนวทางที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี ด้วยรูปแบบการบริหารจัดการคือเครื่องมือในการสร้างคุณภาพ จึงเป็นเสมือนแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสถานการณ์ยุคสมัย หากผู้บริหารมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน ก็จะเป็นการแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหา และยังเป็นการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นในโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย (ธัญพร มณีฉาย, ขวณชม ชินะดังกูร และกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, 2565)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าการเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยในยุคปัจจุบันมีความสำคัญมาก เนื่องจากการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมได้นั้นจำเป็นจะต้องฝึกฝนตั้งแต่วัยเริ่มแรกของชีวิต หรือที่เรียกว่า “เด็กปฐมวัย” การบ่มเพาะนวัตกรรมตัวน้อย โดยเริ่มต้นจากการส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ (Sutaphan and Yuenyong, 2023) การตั้งคำถาม การสังเกต และการทดลอง จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยในอนาคตเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดแนวทางใหม่ในการดำเนินชีวิตและหนทางใหม่ในการแก้ปัญหาชีวิตและการทำงาน โดย

ที่เด็กปฐมวัยนั้นเป็นวัยที่มีส่วนสำคัญเนื่องจากเป็นอนาคตของชาติที่เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปในทิศทางที่ต้องการ (ศิริธร สุตตานนท์, 2566) โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จำเป็นต้องใช้แนวทางการบริหารที่เหมาะสมกับช่วงวัยในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายเพื่อจะได้แก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกด้านเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยตามมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย
3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ (Multi - Phase Mixed Methods Research) (Edmonds and Kennedy, 2017) ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยจากเอกสาร บทความ หนังสือ และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

1.2 สังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และร่างข้อคำถาม แบบสอบถามความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน

1.3 ตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of item Objective Congruence : IOC) จากนั้นนำข้อมูลมาคำนวณและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try - Out) โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จำนวน 10 โรงเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และครูปฐมวัย โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งหมด 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Coefficient Alpha's Cronbach) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

1.5 นำแบบสอบถามความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ที่ผ่านการหาคุณภาพเครื่องมือแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูปฐมวัยโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จำนวน 88 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

1.6 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรม LISREL

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้วิจัยนำผลการศึกษาในระยะที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน มาสร้างเป็นร่างและจัดทำแบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย

2.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 3 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) พิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เนื้อหา นิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้เทคนิคหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องมากกว่า .50-1.00 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำนวน 14 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้ในการกำหนดแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย

ระยะที่ 3 ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดของร่างแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย มาจัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม

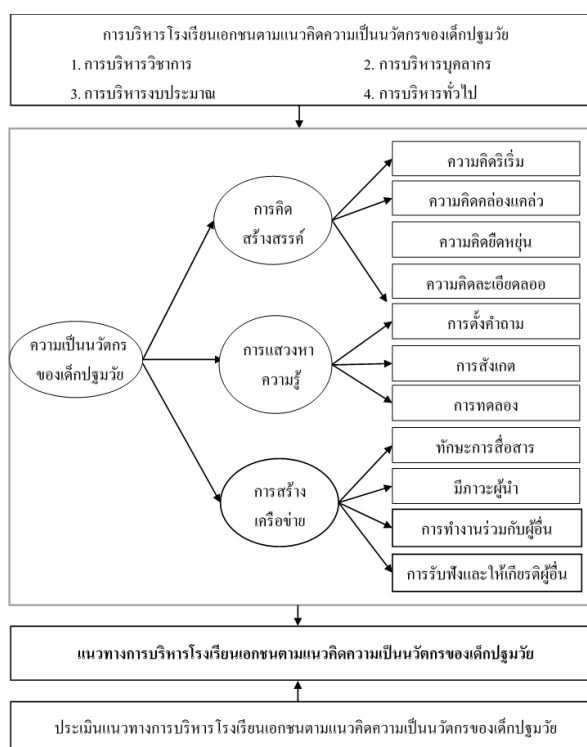
3.2 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน คือ ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานิเทศก์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จำนวน 8 คน และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน พิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

3.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่ม นำมาปรับปรุง และสร้างแบบประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

3.4 ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน

3.5 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 วิเคราะห์ความถูกต้อง (Accuracy) ความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) จากแบบประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ฉบับสมบูรณ์

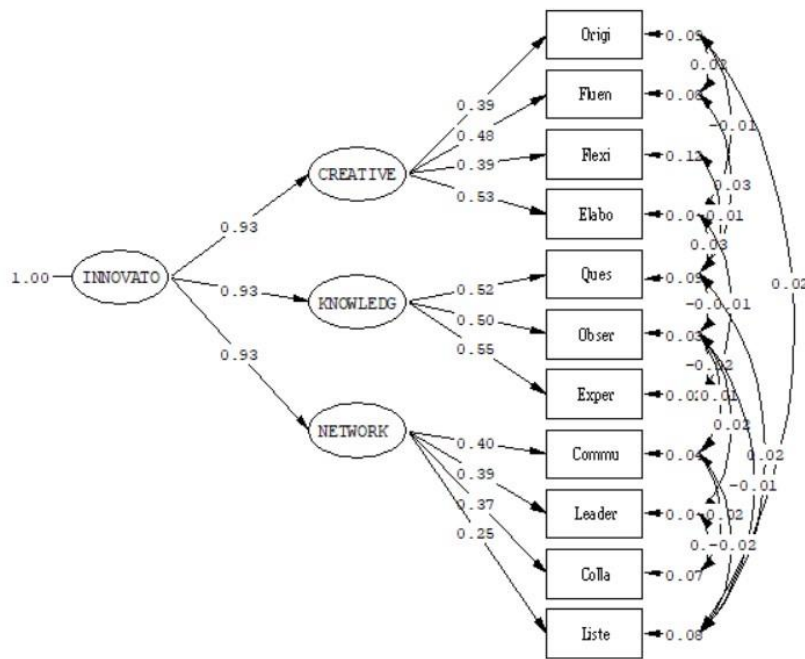
กรอบแนวคิดในการวิจัย



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

- องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยตามมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง



Chi-Square=27.59, df=25, P-value=0.32684, RMSEA=0.020

แผนภาพที่ 2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้ความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งของแต่ละองค์ประกอบย่อยทั้ง 3 โมเดล พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก และค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้ทั้ง 38 ตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบย่อยมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 3 องค์ประกอบหลักมีค่าเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ซึ่งผลการวิเคราะห์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย 11 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ 1 การคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคิดคล่องแคล่ว 3) ความคิดยืดหยุ่น และ 4) ความคิดละเอียดลออ องค์ประกอบหลักที่ 2 การแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การตั้งคำถาม 2) การสังเกต และ 3) การ

ทดลอง และองค์ประกอบหลักที่ 3 การสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) มีภาวะผู้นำ 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 4) การรับฟังและให้เกียรติผู้อื่น

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรม ของเด็กปฐมวัย
1. การบริหารวิชาการ 1.1 การพัฒนาหลักสูตร	1.1.1 การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์เป็นฐาน สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2560 บริบทนโยบาย และวิสัยทัศน์ของโรงเรียนมุ่งเน้นทักษะความเป็นนวัตกรรม
	1.1.2 การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมศักยภาพรายบุคคล
1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	1.2.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกระบวนการ STEAM
	1.2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่น
	1.2.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงด้วยกระบวนการ Plan-Do-Review (PDR)
	1.2.4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่โดยยึดหลัก 3R
	1.2.5 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ
	1.2.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิส
	1.2.7 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เฉพาะบุคคล
	1.2.8 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ
	1.2.9 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน
	1.2.10 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก
	1.2.11 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมเป็นฐาน
1.3 การประเมินพัฒนาการ	1.3.1 การประเมินผลตามสภาพจริง
	1.3.2 การประเมินแบบพัฒนา

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย
	1.3.3 การประเมินผลแบบ 360 องศา
	1.3.4 การประเมินผลสรุป
1.4 การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้	1.4.1 ออกแบบห้องเรียนให้กว้าง โล่ง โปร่ง ตามหลักมอนเตสซอรี
	1.4.2 สร้างพื้นที่การเรียนรู้ให้เด็กทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
	1.4.3 ใช้สื่อที่มีความหลากหลายให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
	1.4.4 ใช้สื่อ เทคโนโลยี ภายในและภายนอกห้องเรียน
	1.4.5 การจัดแหล่งเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพื้นที่สำหรับนักสร้างสรรค์
	1.4.6 การออกแบบแหล่งเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
	1.4.7 การจัดให้มีหน่วยวิจัยภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาครูและเด็ก
2. การบริหารบุคลากร	
2.1 การวางแผน อัตรากำลัง	2.1.1 การวางแผนอัตรากำลังตามภาระงานของสถานศึกษา
	2.1.2 การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคนก่อนนำไปปฏิบัติ
	2.1.3 แต่งตั้งครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด
2.2 การเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน	2.2.1 การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
	2.2.2 การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพ
	2.2.3 การให้ทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก
	2.2.4 การสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรโดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ
3. การบริหารงบประมาณ	
3.1 การจัดทำงบประมาณ	3.1.1 การจัดทำงบประมาณฐานศูนย์
	3.1.2 การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
	3.1.3 การจัดทำงบประมาณโดยให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนและการ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร
3.2 การจัดสรร งบประมาณ	3.2.1 การจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม
	3.2.2 การจัดสรรงบประมาณแบบเน้นการมีส่วนร่วม
	3.2.3 การจัดสรรงบประมาณส่งเสริมงานวิจัยของครู
	3.3.1 การระดมทรัพยากรทางด้านความรู้

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย
3.3 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	3.3.2 การระดมทรัพยากรทางด้านวัสดุ อุปกรณ์
4. การบริหารทั่วไป	
4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	4.1.1 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา
	4.1.2 การจัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่ชัดเจน
	4.1.3 การส่งต่อข้อมูลของได้ระหว่างระดับชั้นอย่างเป็นระบบ
4.2 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา	4.2.1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
	4.2.2 การจัดนิทรรศการเครือข่าย เพื่อนำเสนอผลงาน การแข่งขัน การประกวดนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

3. ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

ผลการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย โดยการสนทนากลุ่ม จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดีมาก และผลการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย จากแบบประเมิน พบว่า ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของร่างแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยตามมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อย 11 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ 1 การคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคิดคล่องแคล่ว 3) ความคิดยืดหยุ่น และ 4) ความคิดละเอียดลออ องค์ประกอบหลักที่ 2 การแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การตั้งคำถาม 2) การสังเกต และ 3) การทดลอง และองค์ประกอบหลักที่ 3 การสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) มีภาวะผู้นำ 3) การ

ทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 4) การรับฟังและให้เกียรติผู้อื่น เนื่องจากการที่จะพัฒนาให้เด็กมีความเป็นนวัตกรรมนั้น ต้องเริ่มจากส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อที่จะต่อยอดเป็นนวัตกรรมและนำไปสู่การเป็นนวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ Sutaphan and Yuenyong (2023) การบ่มเพาะนวัตกรรมตัวน้อย อาจจะเริ่มต้นจากการส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์มีอยู่ในตัวเราทุกคน ความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะเป็น ความคิดแบบอนกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งเป็นการคิดที่แปลกใหม่ หลายทิศทาง สามารถมองเห็น แนวทางการแก้ปัญหาได้ในแนวทางกว้าง ภายใต้ระยะเวลาที่จำกัด สามารถเชื่อมโยงและขยายความคิดที่มีอยู่ให้ สมบูรณ์มากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญญาภา วิไลวรรณ (2566) กล่าวว่า ทักษะของ นวัตกรรมเป็นความสามารถของเด็กในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ที่เกิดจากการฝึกฝนทักษะ 5 ทักษะประกอบด้วย 1) ทักษะการคิดเชื่อมโยง(Associating Skill) 2) ทักษะการตั้งคำถาม(Questioning Skill) 3) ทักษะการ สังเกต (Observing Skill) 4) ทักษะเครือข่าย (Networking Skill) และ 5) ทักษะการทดลอง (Experimenting Skill) เพื่อสร้างพื้นฐานทักษะของนวัตกรรมให้กับเด็กปฐมวัย

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

จากผลการวิจัยแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 24 แนวทาง ด้านการบริหารบุคลากร ประกอบด้วย 7 แนวทาง ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 7 แนวทาง และด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 5 แนวทาง ดังนี้ โดยมีประเด็นที่จะอภิปราย ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ 1) การพัฒนาหลักสูตร ควรปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีการเรียนรู้ มีความเข้าใจ ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สำคัญและจำเป็น จากบริบท สังคมที่เปลี่ยนไปและการเข้ามาของเทคโนโลยี ทำให้แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรเปลี่ยนไป จากการส่งต่อ ความรู้ในลักษณะบนลงล่าง (Top-Down) คือ ส่งต่อองค์ความรู้ใหม่ที่เราคิดว่าจำเป็นโดยทั่วไปสู่ผู้เรียนมา เป็นลักษณะล่างขึ้นบน (Bottom-Up) ซึ่งจะให้ความสำคัญกับความต้องการและความจำเป็นต่อตัวผู้เรียน มากกว่าในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล กล่าวคือ ความเป็นรูปแบบนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง (Student-centered) มากขึ้น (ทีศนา แคมมณี, 2561, อุบลวรรณ ส่งเสริม, 2562 และ สำลี ทองธิว, 2562) ทำให้เห็นว่า หลักสูตรจะไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่แต่ควรมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ จึงเป็นที่มาของความสำคัญในการ บริหารจัดการหลักสูตรซึ่งหมายถึง การกำกับ ดูแล ควบคุมหลักสูตรให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะบรรลุเป้าหมายที่สร้าง หลักสูตรขึ้นมา (สำลี ทองธิว, 2562)

2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการศึกษานโยบายการบริหารวิชาการของ โรงเรียนต้นแบบที่มีแนวปฏิบัติที่น่าสนใจตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของ เบญญาภา วิไลวรรณ (2566) ประกอบด้วย 1) จัดประสบการณ์ผ่านการเล่น (play base-learning)

2) จัดประสบการณ์โดยผ่านการสอนภาษาธรรมชาติ 3) จัดประสบการณ์ที่เน้นการเรียนรู้รายบุคคลผ่านให้เด็กเป็นศูนย์กลางและครูเป็นผู้คอยแนะนำ 4) จัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) 5) จัดประสบการณ์ที่让孩子ได้คิดวางแผน คิดอย่างเป็นระบบ วางผังความคิด ทดลอง และสะท้อนกลับผลงาน Plan Do Review (PDR) 6) จัดประสบการณ์เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่โดยยึดหลัก 3R 7) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้เลือกเรียนในสิ่งที่สนใจ ผ่านพื้นที่สำหรับนักสร้างสรรค์ (Makerspace) 8) จัดประสบการณ์ด้วยกระบวนการ “STEAM design process” 9) จัดประสบการณ์โดยยึดหลักใช้กรอบของ “ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์” (Constructivist) 10) จัดประสบการณ์โดยโดยใช้หลักสูตรนวัตกรรมกรอบหลักสูตร จะเห็นได้ว่า การจัดประสบการณ์เป็นการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยที่มีเข้มงวดด้านวิชาการหรือการเรียนเนื้อหาวิชาการ แต่เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน โดยให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ มีประสบการณ์ตรงกับสื่อ สิ่งแวดล้อม บุคคล ตามความสามารถของเด็ก เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับต่อไป โดยให้สอดคล้องกับการเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน และความร่วมมือร่วมใจ

3) การประเมินพัฒนาการ ซึ่งสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ควรใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง นั่นคือ การประเมินพัฒนาการเป็นรายบุคคลผ่านชีวิตประจำวันของเด็ก นักการศึกษาทั้ง (บุษบง ต้นตึงค์ และศศิลักษณ์ ขยันกิจ, 2561) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญกับการประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการประเมิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นทักษะสำคัญยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ นำสู่การปฏิบัติได้จนเกิดเป็นทักษะ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2563) กล่าวไว้ว่า การวัดและประเมินผลเพื่อสร้างนวัตกรรมจากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ประกอบด้วย 1) การประเมินแบบพัฒนา (Formative Assessment) 2) การประเมินแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (360 degree Assessment) และ 3) การประเมินผลสรุป (Summative Assessment)

4) การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนนั้นควรมีความยืดหยุ่นในการจัด โดยการจัดเป็นมุมหรือเป็นศูนย์การเรียนรู้ สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ สำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากเป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ผลงานที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลลัพธ์ที่ได้ คือ ความสอดคล้องอย่างพอเหมาะพอดีกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งก้าวข้ามจากกระบวนการแบบท่องจำไปสู่การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ (learning by doing) และแนวคิดการเรียนรู้ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered learning) (ทัศนีย์ แซ่ลิ้ม, 2560)

ด้านการบริหารบุคลากร มีแนวทางการบริหารบุคลากรโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนอัตรากำลัง และ 2) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ ปาจารย์ นาคะประทีป, จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2564) การบริหารทรัพยากรมนุษย์สำหรับโรงเรียนเอกชนควรประกอบด้วยกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ ประกอบด้วย การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การสรรหาและคัดเลือก การบริหารค่าตอบแทนการอบรมและพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการสื่อสาร ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ผู้บริหารของโรงเรียนควรให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญตระหนักถึงรายละเอียดส่วนย่อยของทุกกระบวนการในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพราะเป็นสิ่งที่สามารถรักษาครูในระบบโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพและโรงเรียนประสบความสำเร็จในการบริหารการจัดการในด้านครู เด็ก การจัดการเรียนรู้และผู้ปกครองอย่างลงตัว

ด้านการบริหารงบประมาณ มีแนวทางการบริหารงบประมาณโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดทำงบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ และ 3) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ พันธมา, ประกาศิต อานุกาฬแสนยากร และสุรศักดิ์ ศรีกระจำจ (2567) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณ คือควรมีการให้ความรู้ การวางแผน การจัดทำงบประมาณ ที่เป็นระบบ การจัดสรรงบประมาณการมอบหมายงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม โปร่งใส การตรวจสอบ ควบคุมบำรุงรักษา มีการติดตามประเมินผล และนำผลมาพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป นอกจากนี้การระดมทรัพยากรทางการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษา ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ต่อสถานการณ์ วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และความสามารถของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ในการระดมและส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารการศึกษา โดยใช้เทคนิค และวิธีการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และแผนที่ตั้งไว้ (วันทนา ฤทธิยง และเอกราช โฆษิตพิมานเวช, 2565)

ด้านการบริหารทั่วไป มีแนวทางการบริหารทั่วไปโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และ 2) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ธันยพร มณีฉาย, ขวณชม ชินะดังกูร และกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา (2565) กล่าวว่า การดำเนินการใดๆ ของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จมีคุณภาพและมาตรฐานสูงนั้นจะต้องใช้กระบวนการหลากหลายวิธี มีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษาวางแผนการใช้งบประมาณเพื่อสนับสนุนการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือในการจัดการศึกษาในยุควิถีใหม่ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ให้สมบูรณ์พร้อมใช้งาน พัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ให้พร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ลงทุนด้านการขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้ครอบคลุมพื้นที่ในการเรียน และมีความเร็วเพียงพอต่อการใช้คนของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ กระตุ้นสร้างความตระหนักให้ สถานศึกษา เห็นความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบันโดยใช้เทคโนโลยี (คึกฤทธิ์ ศิลาลาย, 2567)

3. ประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย

จากผลการวิจัยการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย โดยการสนทนากลุ่ม จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ดีมาก และผลการประเมินแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย จากแบบประเมิน พบว่า ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของร่างแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิศา บุญจิตร (2565) เรื่อง รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสริมสร้างความเป็นนวัตกรรมของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลการรับรองรูปแบบโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Plexico (2018) ซึ่งพบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นระบบที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการภายใต้เงื่อนไขและคุณลักษณะที่เฉพาะต้องอาศัยเอกสารแนวทางที่ละเอียดและสมบูรณ์มากที่สุด หรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยแนะนำแผนการดำเนินการ ช่วยกำหนดแบบแผนแนวทางแนวทางของโรงเรียน การจัดกิจกรรม งานโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นการสร้างรูปแบบด้วยวิธีการต่างๆ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำตรวจสอบตลอดจนมีเอกสารรายละเอียดที่เป็นแนวทางพัฒนาที่สมบูรณ์ ย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูโรงเรียนเอกชน ควรนำองค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้จากผลการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ และการสร้างเครือข่าย โดยใช้สำหรับพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะความเป็นนวัตกรรม

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ควรนำแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความเป็น
นวัตกรของเด็กปฐมวัย ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยให้มีทักษะความเป็นนวัตกรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนเอกชน ควรใช้แนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนตาม
แนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย ในการส่งเสริมสนับสนุน และจัดสรรทรัพยากรเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียน
เอกชนพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะความเป็นนวัตกร

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดความ
เป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย เพื่อหารูปแบบการจัดการศึกษาใหม่ ๆ ให้แก่นักเรียนประถมศึกษา เพื่อพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยให้มีทักษะความเป็นนวัตกรอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานตามแนวคิดความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัย เนื่องจากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประชากรที่ใช้ในการศึกษา
คือ โรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งมีบริบทที่แตกต่างกับโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรมีศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในโรงเรียนสังกัดดังกล่าว เพื่อพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยให้มีทักษะความเป็นนวัตกรทั่วประเทศ

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินความเป็นนวัตกรของเด็ก
ปฐมวัย ให้ครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นนวัตกรของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ศีกฤทธิ์ ศิลาลาย. (2567). แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์ (RATANABUTH JOURNAL)*. 5 (1), 58-74.
- ญาณิศา บุญจิตร (2565) รูปแบบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเสริมสร้างความเป็นนวัตกรของผู้เรียน. *วารสารรัชติภาคย์*. 16 (49), 114-129.
- ทัศนีย์ แซ่ลิ้ม. (2560). *Learning Commons: พื้นที่เรียนรู้ไร้กำแพง โมเดลห้องสมุดของศตวรรษที่ 21*.
ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2566. แหล่งที่มา: https://www.tkpark.or.th/tha/articles_detail/317/Learning-Commons.
- ทิตนา แคมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธัญพร มณีฉาย, ขวนชม ชินะตังกูร และกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา. (2565). การบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 7 (1), 751-764.
- บุษบง ต้นติวงศ์ และ ศศิลักษณ์ ขยันกิจ. (2561). *การประเมินอย่างใคร่ครวญต่อเด็กปฐมวัย : แนวคิดและการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญญาภา วิไลวรรณ. (2566). *นวัตกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาจริย์ นาคะประทีป, จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. (2564). การบริหารทรัพยากรมนุษย์สำหรับโรงเรียนเอกชน. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*. 7 (2), 208-216.
- วันทนา ฤทธิง และ เอกราช โขจิตพิมานเวช. (2565). การระดมทรัพยากรทางการศึกษา. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*. 5 (2), 134-148.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนในการวัดและประเมินทางการศึกษา. *วารสารวิจัย มสท สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 9 (2), 273-282.
- ศิริธร สุตตานนท์. (2566). นวัตกรรมตัวน้อย: ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์อย่างไรในวัยอนุบาล. *วารสารชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู*. 3 (1), 1-15.
- สมยศ พันธมา, ประกาศิต อานุภาพแสนยากร และสุรศักดิ์ ศรีกระจำง. (2567). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดศรีสะเกษ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 9 (1), 677-688.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท 21เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำลี ทองจิ้ว. (2562). *การบริหารจัดการหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2563). นวัตกรรมบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสร้างนวัตกร. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 22 (2), 193-213.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 8 (1), 1-17.
- อุบลวรรณ ส่งเสริม. (2562). *พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Bettinger, E., & Baker, R. (2014). The Effects of Student Coaching: An Evaluation of a Randomized Experiment in Student Advising. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 36 (1), 3–19.
- Day, J. (2016). *10 qualities of great innovators*. Retrieved from <https://ideascale.com/10-qualities-of-great-innovators/>
- Day, J. (2016). *The 10 Characteristics of Great Innovators*. Retrieved from <https://ideascale.com/10-qualities-of-great-innovators>.
- Edmonds, W.A., & Kennedy, T.D. (2017). *An applied reference Guide to Research Designs:quantitative, qualitative, and mixed Methods*. (2nd ed.). California: Sage Publications.
- Nelson, R. (2012). *Self-Improvement Guide*. North Carolina : Lulu Press.
- Plexico, C. (2018). *Global Trends Necessitating a World Class Education*. Dissertation Abstracts International.
- Sutaphan, S., & Yuenyong, C. (2023). Enhancing grade eight students' creative thinking in the waterstem education learning unit. *Cakrawala Pendidikan: Jurnal Ilmiah Pendidikan*, 42 (1), Retrieved from <https://doi.org/10.21831/cp.v42i1.36621>